

Rehtorin päiväkirja: Päivä ennen juhlaa

Mika Järvinen

Tällä kertaa kurkistamme opettajan päiväkirjan sijaan rehtorin työpäivään kyläkoulussa, jossa toimivat sekä suomenkielinen että ruotsinkielinen alakoulu.

19.4.2012, Edsevön koulu

Klo 9.00

Kaksi oppilasta seisoo lavalla, valmiina opettajan merkistä aloittamaan esityksen.

-Hej Hanna! Är du också här!

-Lina! Voi kuinka hauska tavata 30 vuoden jälkeen!

-Ja! Tänk att det har gått 30 år sedan vi började i Edsevö skola.

-Ennen sitä suomenkieliset menivät Ristikarin kouluun Pietarsaareen.

-Ja, ni gick i skola i Jakobstad men vi gick i Kyrkobyskolan i Sandsund.

-Kyllä se oli onni, että Edsevö sai oman koulunsa.

-Och ingen vanlig skola eftersom det är både svenska och finska elever här!

Ilmoille kajahtaa sisään astelevien pienten oppilaiden laulama *Glada vi till skolan går*. Kyseessä on Edsevön koulun ja Edsevö skolan yhteisen 30-vuotisjuhlan kenraaliharjoitus. Pienten laulajien päästyä paikoilleensa vaihdamme pari lausetta ruotsinkielisen rehtorin kanssa toivottaen juhlaväen tervetulleeksi. Pääsemme seuraavaan kappaleeseen, *Ein bischen frieden* siten, että kollegani muistelee vuoden 1983 euroviisukappaletta. Tarkoitukseni on hypätä pianoon ja auttaa häntä melodiaa tapailemalla muistelemaan, mistä kappaleesta on kyse. Samalla aukeavat näyttämön verhot paljastaen melkein 30 oppilaan kuoron. En vielä kerro pienestä jekusta, jonka aion huomissa juhliissa toteuttaa. En mukamas millään saa kiinni kappaleesta, jota hän muistelee. Pyydän juhlassa häntä hyräilemään sitä, mikrofoniin. Takuulla!

Ein bischen frieden -kappale alkaa ruotsin kielellä, vaihdamme kertosäkeeksi suomen kielen. Kakkosstemma tulee hienosti mukaan. Huomaan, että yhdessä Edsevö skolan kanssa hankitut laadukkaat kuoromikit tuovat hienosti kuoron soundin esille. Siirrymme lyhyiden juontojen avulla kappaleesta toiseen: Aleksis Kiven päivään liittyen laulamme *Makeasti oravainen*, josta etenemme jouhevasti ruotsalaisuuden päivään *Modersmålets sången* avulla. Kaikki lapset osaavat sekä suomen- että ruotsinkieliset laulut. Seuraavaksi kajahtaa Chydeniuksen versio *Kalliolle kukkulalle*. Kuoro nauttii, kuten myös yleisön virkaa tekevä henkilökunta. Kakkosstemma tulee hienosti mukaan toisella kierroksella ja kolmosstemma sävellajin vaihtuessa molliin ”jos en minä sinua saa”-kohdassa ja siitä loppuun saakka. Tämä, jos mikä, tulee nostamaan yleisöllä tukan pystyyn. Sen verran hyvin laulavat!

Klo 10.30

Kenraalit ovat ohi, muistutamme oppilaita vielä muutamista esiintymiseen liittyvistä asioista. Kehun vuolaasti oppilaita, vaikka tällä kertaa se on melkein turhaa. He tietävät olevansa loistavia ja sen huomaa heidän säteilevistä silmistään.

Klo 11.20

Siirrymme ruokailun jälkeen rehtorikollegani Sonjan kanssa sopimaan vielä muutamista juhlan järjestelyihin liittyvistä yksityiskohdista, kumpikin keskustellen omalla äidinkielellään. Sovimme vastaanoton paikan ja siihen liittyvät järjestelyt. Tarkistamme vielä, että tarvittavat koulukyydityksen muutokset ovat riittävät. Olemme juuri sijoittamassa kutsuvieraita paperilla paikoilleen, kun huoneeseen pölähtää kolme pientä kirkassilmäistä ekaluokkalaista poikaa opettajansa saattamana, shortsit jaloissa. Mietin mielessäni, mitä ihmettä on tapahtunut. Tiedän, että heillä ei ole sinä päivänä liikuntaa. Eikä näin juhlien alla sisäliikuntaa voisi pitääkään.

-No niin pojat, saatte itse kertoa, mitä on tapahtunut, opettaja toteaa selvästi hieman säikähtäneenä.

-Noo, me mentiin tuonne metsään, jossa on se oja, aloittaa vilkkain pojista.

-Kun se pallo meni jäälle, jatkaa toinen.

-Ja meidän piti hakea se ennen kuin se menee läpi, lisää kolmas.

En voi välttyä ajatukselta, että tässäkö ne kolme ankanpoikaa, Tupu, Hupu ja Lupu, ovat ilmielävänä edessäni. Huomaan, että kollegallani alkaa olla suuria vaikeuksia pitää kasvonsa peruslukemilla ja hän kääntyykin hieman pois, jotteivät pojat näkisi. Asian vakavuudesta huolimatta poikien viattomuus ja tapa, jolla he asian esittävät, tekevät myös minun pohan pitämisestä hankalaa. Helpotan oloani muistelemalla, että kyseinen oja on kuitenkin sen verran syvä, että asiassa on ollut selkeä riski olemassa. Keskusteltaessa käy ilmi, että pojat ovat tienneet alueen olleen koulun rajojen ulkopuolella. Mutta pallo piti pelastaa. Käymme yhdessä poikien kanssa tutkimassa ojan ja toteamme sen melkoisen vaaralliseksi paikaksi. Sovimme poikien kanssa toimintatavasta jatkossa. Hoidan yhteydenotot koteihin ja kerron tapahtuneen. Kehaisen vanhemmille, että pojista tulee vielä loistavia palomiehiä. Neuvon opettajalle vielä, mistä löytyy jonkinlaisia varavaatteita. Shortseissa on vielä melkoisen kylmä lähteä kotiin.

Klo 12.00

Pääsemme jatkamaan rehtorikollegani kanssa juhla järjestelyiden viimeisten yksityiskohtien suunnittelua. Tällä kertaa saamme työskennellä keskeytyksettä. Jaamme loput vähäiset työtehtävät molempien koulujen opettajakunnan kesken ja katsomme olevamme valmiita huomiseen koulujemme yhteiseen 30-vuotisjuhlaan.

Siitä tulee hieno hetki!

Klo 12.45

Suuri oppilashuoltopalaveri. Erityistä tukea saavan oppilaan kokoukseen tulee kymmenkunta ihmistä, kaukaisimmat aina Vaasasta saakka. Käyn tarkistamassa, onko keittäjäamme muistanut laittaa kahvikärryn valmiiksi. Harvinaista kyllä, hän oli unohtanut sen. Normaalisti tällä ei niin väliä olisi, mutta tässä tapauksessa... Käyn nopeasti pyytämässä yhtä reipasta avustajaamme auttamaan häntä voileipien teossa. Keitän itse kahvit ja laitan teen valmiiksi. Vielä on aikaa, palaveri alkaa klo 13.15.

Klo 14.30

Viimeisten päivien ja viikkojen aherruksien jälkeen koulu on harvinaislaatuisesti jo näin aikaisin tyhjä minua ja rehtorikollegaani lukuun ottamatta. Alan valmistella omalta osaltani kysymyksiä seuraavan viikon tiistain haastatteluun avoinna olevaa luokanopettajan virkaa koskien. Olen pyytänyt paikalle koulujaostosta kolme edustajaa mukaan esittämään kiperiä ja osuvia kysymyksiä. Loput jaostosta tutustuu samaan aikaan hakijoihin hakupapereiden ja laatimani yhteenvedon osalta. Tulee olemaan mielenkiintoista kuulla haastattelijoiden ja pelkästään papereiden perusteella hakijoihin perehtyneiden näkemykset!

Klo 16.00

Alan olla kypsä kotiinlähtöön ja ehkä hetkellisesti muutenkin. Näin keväisin kun alkaa olla niin valtavan paljon hoidettavia asioita, joita ei vain voi jakaa. Ja nyt on ollut selkeästi enemmän kuin normaalisti.

Työni rehtorina ja Pedersören kunnan suomenkielisenä koulutoimenjohtajana on erittäin monipuolista ja palkitsevaa monin tavoin. Vanhassa Komisario Palmun elokuvassa Joel Rinne toteaa Tähtitornin mäellä Helsingin näkymää katsellessaan mielestäni kuitenkin erittäin osuvasti: ”Helsinki on kaunis kaupunki. Mutta kiire pilaa senkin.”

Kirjoittaja on luokanopettaja, suomenkielisen Edsevön koulun rehtori ja Pedersören kunnan suomenkielinen koulutoimenjohtaja. Edsevön koulu on kunnan ainoa suomenkielinen koulu, ja se on perustamisestaan asti toiminut samassa rakennuksessa ruotsinkielisen Edsevö skolan kanssa.